

رامین موق

در آخرین روز خردادماه، وزیر اقتصاد، موضوعی مطرح کرد که بسیار در کانون توجه‌ها قرار گرفته‌اودر سی‌وسومین‌همایش سالانه‌سیاست‌های پولی‌واری، اظهار داشت که تثبیت دستوری نرخ بهره در محدود ۲۲ درصدی،وقتی که نرخ تورم به ۵۰درصد رسیده، یک خطای اهرمدری بوده‌است.سیدعلی مدنی‌زاده از تصمیم‌دولت‌برای اصلاح نرخ‌سودبانکی سخن گفت و هدف‌فا‌از این کار،مه‌ار تورم اعلام کرد.

پس از این اظهارات، چندین بار شایعه‌افزایش نرخ سودبانک‌ها به ۴۰درصد مطرح شد که بانک مرکزی تکذیب کرد اما به‌نظر می‌رسد قصد دولت برای اصلاح نرخ سود جدی باشد.

در مبنای اقتصاد کلان، نرخ بهره یکی از مهمترین متغیرهای اقتصادی است؛ افزایش نرخ بهره به منزله یک سیاست پولی انقباضی است که می‌تواند سطح عمومی قیمت‌ها را کاهش دهد اما این کاهش تورم، بدون تبعات جانبی نیست.افزایش نرخ بهره به‌معنای افزایش قیمت خدمات پول‌برای بازیگران اقتصاد است و وقتی این متغیر افزایش یابد، هزینه سرمایه‌گذاری را بالا می‌برد که در نهایت به کاهش سرمایه‌گذاری و تقاضای کل می‌انجامدو خطر تشدید رکود را به‌همراه دارد. این موضوعات ابتدایی اقتصاد کلان از انجایی اهمیت‌پیدای می‌کند که توجه‌کنیم اقتصاد ایران علاوه بر تورم، درگیر رکود نیز هست و در چرخه رکود تورمی، گرفتار است.

اما در مقابل، گروهی از صاحب‌نظران حضور دارند که موافق افزایش نرخ سود و بهره در شرایط کنونی اقتصاد ایران هستند و از تصمیم جدید وزارت اقتصاد، حمایت می‌کنند. در همین راستا، کامران ندری، اقتصاددان و استاد دانشگاه امام صادق، در گفت‌وگو با اقتصاد ۲۴، از «سروکب» دستوری نرخ بهره انتقاد و اظهار کرده‌است: «نرخ بهره باید همگام با واقعیت‌های اقتصادی افزایش یابد و ممکن است در زمان دیگری، اقتضای اقتصاد کاهش آن باشد. در حال حاضر نیز نرخ‌های بهره به صورت غیر رسمی و غیر شفاف در

فرشاد پرویزیان در گفت‌وگو با «توسعه ایرانی»:
بهتر است به آقای وزیر بگویم به جای بالا بردن نرخ بهره، دستستان را از روی دگمه چاپ پول بردارید!
اخیرا شخص وزیر اذعان کرده است که در زمان جنگ، ۱۰۰ مهمت پول چاپ شده است که مردم در ماه‌های آتی تبعات تورم آن را مشاهده خواهند کرد. در این شرایط خطاب به دولت باید گفت که پول چاپ نکنید که بعد مجبور به بالا بردن نرخ بهره هم بشوید

گفت و گو

توصیه عضو انجمن اقتصاددانان ایران به دولت، در گفت‌وگو با «توسعه ایرانی»:

به جای افزایش نرخ سود، چاپ پول را متوقف کنید!

شبکه بانکی افزایش یافته که این امر با توجه به شرایط تورمی کاملاً طبیعی است.»

ابزار دولت برای مه‌ار تورم، در حوزه پولی قرار دارد

یک اقتصاددان در تحلیل خود از سیاست وزارت اقتصاد برای افزایش نرخ سود همگام با نرخ تورم، به «توسعه ایرانی»، گفت: اصولاً ابزار دولت برای کنترل تورم، در حوزه پولی است.

فرشاد پرویزیان عنوان کرد: افزایش نرخ سود به منزله سیگنال دادن دولت برای مه‌ار تورم است. افزایش نرخ بهره می‌تواند باعث کنترل تورم نشود. هر چند این یک نگاه ابتدایی است که می‌گوید ابزار مه‌ار تورم، افزایش نرخ بهره و سود است.

وی ادامه داد: با افزایش نرخ سود، تقاضای پول کاهش پیدا می‌کند، پول‌ها در بانک می‌ماند و کسی دنبال پول نمی‌رود و از این مسیر، تورم مه‌ار می‌شود.

اما در این میان چند سؤال مطرح می‌شود؛ آیا لازم است که نرخ

سود به اندازه‌ی نرخ تورم بالا برود؟ یعنی اگر تورم ۵۰ درصد است نرخ سود بانکی هم باید ۵۰ درصد شود؟

افزایش شدیدی‌ه‌نه

تامین مالی

این استاد

دانشگاه توضیح

داد: این فرمول

تنها بر روی کاغذ

پاسخ می‌دهد؛

بنا‌نرخ سود ۵۰

یک اقتصاددان: در شرایط کنونی،

افزایش نرخ بهره به کاهش

سرمایه‌گذاری منجر می‌شود. با

افزایش نرخ سود، دولت سیگنال خود

را برای مه‌ار تورم ارسال می‌کند اما از

طرف دیگر، هزینه تامین مالی تولید

نیز به شدت بالا می‌رود. پس نرخ بهره

یک تیغ دو دم و متغیری خطرناک

است و در اقتصاد نباید به همین راحتی

با نرخ بهره بازی کرد

در صدی دیگر چه کسی می‌تواند وا بگیرد؟ یعنی هزینه‌تأمین مالی به‌شدت بالا می‌رود، این موضوع در تورم‌های بالا مشکل‌ایجاد می‌کند در این شرایط، نرخ سود نباید دقیقاً به اندازه نرخ تورم افزایش پیدا کند.

پرویزیان ادامه داد: برای مثال اگر نرخ تورم ۵۰درصد و نرخ بهره واقعی هم مثبت باشد، نرخ سود می‌تواند همگام با تورم افزایش یابد اما در ایران نرخ بهره واقعی منفی است؛ نرخ سود بانکی ۲۲ درصد است و نرخ تورم ۵۰درصد بنابراین نرخ بهره واقعی منفی ۲۷ درصد است. در این شرایط آیا دولت باید نرخ سود ۲۲درصدی را به ۵۰درصد افزایش دهد؟ در این شرایط بانک‌ها از چه محلی سودسپرده‌گذاران را تأمین کنند؟

مه‌ار تورم باید در اولویت باشد و شکی در آن نیست اما برای مه‌ار تورم، باید محرک اصلی آن را کنترل کرد نه اینکه دولت ابتدا تورم ایجاد کند و سپس بخواهد با آن مقابله کند!
کلیت اینکه دولت می‌خواهد تورم را مه‌ار کند، نکته ارزشمندی است اما راه اصلی مقابله با تورم، بازی با متغیرها در اقتصاد، بعد از خروجی سیاست‌ها نیست

بازی بانرخ بهره خطرناک است

پرویزیان در ادامه، در پاسخ به این سؤال که «در شرایط کنونی آیا افزایش نرخ بهره منجر به کاهش سرمایه‌گذاری می‌شود؟»، اظهار کرد: «دقیقاً در شرایط کنونی، افزایش نرخ بهره به کاهش سرمایه‌گذاری منجر می‌شود.

او افزود: با افزایش نرخ سود، دولت سیگنال خود را برای مه‌ار تورم ارسال می‌کند اما از طرف دیگر، هزینه‌تأمین مالی تولید نیز به شدت بالا می‌رود.

این مدرس دانشگاه توضیح داد: نرخ بهره یک تیغ دو دم است؛ اگر نرخ بهره پایین بیاید، تبعاتی برای اقتصاد دارد و اگر بالا هم برود، تبعات دیگری برای اقتصاد به دنبال خواهد داشت بنابراین در تعیین سیاست‌ها باید کلیت اقتصاد را مدنظر قرار داد. در اقتصاد نباید به همین راحتی با نرخ بهره بازی کرد اما دولت اکنون حاضر است با چنین متغیر موثر و خطرناکی بازی کند اما در عوض حاضر نیست دست خود را از روی دگمه چاپ پول بردارد. سیاست دولت به‌راندیشه‌ی شبیهی است که در هنگام رانندگی، هم‌زمان دو پدال گاز و ترمز را فشار می‌دهد!

مهمترین مسئله‌ها اقتصاد تورم است

پرویزیان با بیان اینکه مهمترین مسئله در هر اقتصادی مه‌ار تورم است، ادامه داد: تورم یعنی انفلساد و انفلکسانش‌دار تورم حتی ارزش‌های اجتماعی و اخلاقی از بین می‌روند. بسیاری از این مشکلات و عوارض اجتماعی و اخلاقی موجود در جامعه، ناشی از تورم است. یک وجه موضوعاتی نظیر فساد، فحشا، اعتیاد به مواد مخدر، قاچاق و… مربوط به تورم است زیرا در این شرایط، خانواده‌قادر به تأمین معاش نیست و وقتی قادر به تأمین معاش نباشد، هزاران تبعات دارد در تورم روابط انسان‌ها با هم، دیگر بر اساس اخلاق نیست زیرا در نتیجه‌ی تورم، دارایی‌های آن‌ها ذوب می‌شود و حتی اگر مادر و فرزند به هم پول قرض بدهند، از هم سود می‌کشند.

او اما از جنبه‌های دیگر، به انتقاد از این سیاست پرداخت و بیان کرد: اما بهتر است به آقای وزیر بگویم به جای بالا بردن نرخ بهره، دستستان را از روی دگمه چاپ پول بردارید! اخیراً شخص وزیر اذعان کرده‌است که در زمان جنگ، ۱۰۰ همت پول چاپ شده‌است که مردم در ماه‌های آتی تبعات تورم آن را مشاهده خواهند کرد. در این شرایط خطاب به دولت باید گفت که پول چاپ نکنید که بعد مجبور به بالا بردن نرخ بهره هم بشوید.

عضو انجمن اقتصاددانان ایران تأکید کرد: درست است در شرایط جنگی شاید به پول نیاز داشتیم اما کشور در تمام این سالیان که درگیر جنگ نبوده‌است! دولت باید مشکل کسری بودجه خود را حل کند، سلطه مالی دائمی خود را بر اقتصاد کاهش دهد و به دستگاه‌هایی که بهر موری نذارند، بودجه‌ای تخصیص ندهد. اصلاً چرا کسری بودجه داریم که مجبور به چاپ پول شویم و پس از چاپ پول بخواهیم نرخ سود را بالا ببریم تا تورم مه‌ار شود!؟

یارانه باعتبار ریالی، در اقتصاد تورمی به‌مرور ارزش خود را از دست می‌دهد؛ در ست همان اتفاقی که برای یارانه ۴۵ هزار و ۵۰۰ تومانی رخ داد. این نماینده مجلس معتقد است اگر دولت واقعاً به دنبال حمایت معیشتی است، باید به جای افزایش مبلغ اعتبار، مقدار مشخصی از کالاهای اساسی را برای هر خانوار تضمین کند؛ به این معنا که بدون توجه به افزایش قیمت‌ها، مردم هر ماه بتوانند همان میزان مرغ، برنج، روغن یا سایر اقلام ضروری را دریافت کنند. از نگاه قوامی، کالابرگ زمانی معنا پیدا می‌کند که «کالا» را تضمین کند، نه اینکه صرفاً یک اعتبار ریالی در اختیار مردم قرار دهد.

در نهایت اگر چه سن‌نمایند مجلس از زوایای متفاوت به موضوع نگاه می‌کنند، اما در یک نکته اشتراک نظر دارند: افزایش اعتبار کالابرگ بدون تعیین منابع پایدار، نمی‌تواند راه‌حل بلندمدتی برای حمایت از معیشت مردم باشد. یکی بر ضرورت اصلاح بودجه و تعیین منابع تأکید می‌کند، دیگری به نسبت به آثار تورمی تأمین منابع هشدار می‌دهد و سومی معتقد است تا زمانی که تورم مه‌ار نشود، افزایش ارقام اسمی فقط قدرت خرید مردم را آب می‌کند. حالا باید دید دولت برای اجرای وعده افزایش کالابرگ، چه پاسخی برای مهم‌ترین سؤال این روزها دارد: منابع این وعده از کجا قرار است تأمین شود؟

گفتنی است، کالابرگ الکترونیکی، یکی از مهم‌ترین سیاست‌های حمایتی دولت در دی ماه سال گذشته بود؛ طرحی که قرار بود بعد از حذف ارز ترجیحی، بخشی از فشار افزایش قیمت کالاهای اساسی را از دوش مردم بردارد. منطق دولت ساده بود: اگر ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومانی حذف شود، اما مایه‌التفاوت آن در قالب اعتبار خرید کالا به مردم برگردد تا قدرت خرید خانوارها حفظ شود. طرحی که از ۱۷ دی سال گذشته آغاز شد و در آن ماهانه ۱ میلیون تومان به‌ازای هر یک از اعضای خانوار به حساب سربرس‌ت خوارواری می‌شود. اما امروز، بعد گذشت تنها چندماه بعد از آغاز اجرای این سیاست، یک سؤال جدی مطرح شده‌است: آیا دولت واقعاً منابع لازم برای افزایش اعتبار کالابرگ را در اختیار دارد؟

مدیران درباره رفتار مشتری، قیمت‌ها یا شرایط بازار است. نتایج این آزمایش‌ها، مبنای اصلاح سریع تصمیم‌های بعدی قرار می‌گیرد. در همان مثال، شرکت می‌تواند پیش از تغییر قیمت کل محصولات، بخشی از تولید را با قیمت جدید عرضه کند و بر اساس واکنش واقعی بازار، بارها داده‌ها را مسیر تصمیم بگیرد.

وجه مشترک این سه رویکرد روشن است: در ابهام، انعطاف یک مزیت رقابتی است. سازمان‌هایی که در انتظار بازگشت ثبات می‌مانند، معمولاً فرصت‌های پیش‌رو را از دست می‌دهند؛ اما سازمان‌هایی که یادگیری سریع، تصمیم‌گیری تدریجی و بازنگری مستمر را به بخشی از فرهنگ خود تبدیل می‌کنند، حتی در دل بی‌ثباتی نمی‌توانند فرصت خلق کنند. شاید مهم‌ترین پرسش امروز مدیران ایرانی این نباشد که «فره‌دا چه خواهد شد؟»، بلکه این باشد که «مرز کدام فرض‌رامی توانیم کم‌ترین هزینه‌بیا‌ماییم تا فر‌دا تصمیم‌بهتری بگیریم؟»

خبر اقتصادی

معاون اجرایی رئیس جمهور:

چند میلیارد دلار به حساب ایران در یکی از کشورهای خلیج فارس نشست

معاون اجرایی رئیس جمهور با اشاره به برخی از مفاد تفاهم‌نامه ایران و آمریکا، اعلام کرد: چند میلیارد دلار به حساب ایران در یکی از کشورهای خلیج فارس نشست. به گزارش ایلنا، محمدجعفر قائم‌پناه در نشست تبیین اقدامات دولت چهاردهم، در خصوص سخنان رئیس‌جمهور مبنی بر دادن ۲۰ میلیون بشکه نفت به هوافضا، گفت: وظیفه دولت است که تأمین‌کننده باشد این که آقای رئیس‌جمهور گفت من ۲۰ میلیون بشکه نفت‌دام‌از خودش که ن داده‌است، از بودجه بیت‌المال بود. در جایی اولویت ما مردم و معیشت مردم بود. اما در جایی هم اولویت مایه حوزه نظامی داده شد.

■■■■

یک مقام سازمان توسعه تجارت:

هزینه حمل کالا به ایران هنوز با نرخ‌های دوران جنگ محاسبه می‌شود

مدیر کل آمادو پشتیبانی سازمان توسعه تجارت ایران، با اعلام کاهش ریسک حمل‌بار به ایران، عنوان کرد: با وجود بازگشت کشتی‌ها و عادی شدن تجارت، هزینه‌های حمل‌ونقل هنوز کاهش نیافته‌است؛ کلکتیزی که در شرایط عادی با حدود ۰۲۵۰۰، ۳۰۰۰ یا ۳۵۰۰ دلار از چین به ایران حمل می‌شود، اکنون بانرخ ۹تا۸ هزار دلار در این مسیر جابه‌جایی‌شود. به گزارش مهر، علی‌امامی درباره آخرین وضعیت تجارت دریایی و حمل‌ونقل کالا پس از بازگشت شرایط عادی به مسیرهای کشتیرانی، اظهار کرد: بعد از تفاهمی که در سوشیس انجام شد و اتفاقاتی که منجر به رفع محاصره شد، کشتی‌ها به‌هستگی به سمت ایران و بنادر کشور حرکت کردند و تقریباً ریسک حمل‌بار به ایران کاهش پیدا کرده‌است.

■■■■

بانک جهانی اعلام کرد:

افزایش هدررفت گاز فلر در ایران به ۳۰ میلیارد مترمکعب

بانک جهانی اعلام کرد:

هدررفت گاز در میادین نفتی ایران در سال ۲۰۲۵ به حدود ۳۰ میلیارد مترمکعب بارش از ۱۰ میلیارد دلار رسید. به گزارش تسنیم، در گزارش این نهاد آمده‌است: ایران با ۲۹٫۹ میلیارد مترمکعب در جایگاه دوم قرار گرفته‌است. هدررفت گاز از میادین نفت و گاز ایران در سال ۲۰۲۵، رشد ۵ درصدی نسبت به سال قبل از آن داشته و این در حالی است که تولید نفت ایران طی این سال با افزایش ۲ درصدی مواجه شده‌است. ارزش گاز سوخته در میادین ایران طی سال ۲۰۲۵ حدود ۱۰ میلیارد دلار برآورد شده‌است.

■■■■

نماینده شرکت «پ.ز.»:

۱۳ کیلوطلای بانک زنجانی

به‌دی‌می‌مرجوع شد

نماینده شرکت طلای «بانک زنجانی» اظهار داشت: ۱۳ کیلوگرم طلا‌ی متعلق به آقای زنجانی به کشور مبدأ یعنی امارات برگشت خودرودگر به کشور ومندار تولیدمصنوعات طلا برنگشت و تصمیم براین شد که‌از این پس در داخل کشور تامین طلا تولید و ضرب مصنوعات انجام شود. محسن کیانی در نشست خبری «حمایش زر آتی»، در پاسخ به سؤال ایلنا مبنی بر میزان ذخایر طلا‌ی شرکت‌های متعلق به زنجانی، افزود: امکان اعلام میزان ذخایر طلا را نداریم.

■■■■

رئیس فدراسیون اقتصاد سلامت:

تورم دارو از کنترل خارج شده‌است

رئیس فدراسیون اقتصاد سلامت ایران کاهش ارز ترجیحی، کسری مزمن منابع ارزی و سرکوب قیمتی را عامل تورم کنترل‌نشده‌دارو دانست. به گزارش تسنیم، عباس کبری‌یازی زاده توضیح داد: دارو بخشی از اقتصاد کلان است. وقتی قیمت نهاده‌های تولید، دستمزدها، انرژی و خدمات عمومی افزایش پیدا می‌کند، نمی‌توان انتظار داشت دارو از این روند جدا بماند. حتی در مقایسه با کالاهایی مثل مرغ یا گندم، ساختار مشابهی وجود دارد. در این کالاهایز تنها بخشی از هزینه تحت تأثیر ارز است و بخش عمده به هزینه‌های داخلی مربوط می‌شود.

■■■■

عضو کمیسیون انرژی مجلس خبر داد:

پایان مماشات با «ویلاهای پر مصرف»

عضو کمیسیون انرژی مجلس با تأکید بر اینکه «عدالت در توزیع انرژی» و «حفظ پایداری شبکه» خط قرمز مجلس است، بیان کرد: در شرایط حساس بیک مصرف تابستان، دوران مماشات با مشترکان به‌مصرف به پایان رسیده و مجلس به‌طور کامل از برخورد‌های قاطع بدون تشریفات و بدون اغماض شرکت‌توانیر حمایت می‌کند. به گزارش ایلنا، فتح‌الله حسینی افزود: وقتی از عدالت‌سخن می‌گوییم، نمی‌توانیم نادیده بگیریم که در برخی نقاط پایتخت، باغ‌ویلا‌ها و منازل لوکس به اندازه چندین خانوار روستایی و محروم، برق مصرف می‌کنند. این شکاف عمیق، نه تنها با عدالت اجتماعی در تضاد است، بلکه پایداری شبکه را برای عموم مردم و مراکز تولیدی به خطر انداخته‌است.

■■■■

رشد ۱۱۱ درصدی قیمت لوازم خانگی در یک سال

تورم لوازم خانگی در خردادماه از میانگین کشور پیشی گرفت؛ تورم ماهانه این گروه ۹٫۷درصد، نسبت به ۶۶٫۴درصد و ۱۱۱٫۱درصد و ۱۱۱٫۱درصدت شد و فشار بر قدرت خرید خانوارها افزایش یافت. به گزارش مهر، تلاوم این روند می‌تواند قدرت خرید خانوارها را بیش از پیش کاهش داده و دسترسی بخش قابل توجهی از مصرف‌کنندگان به کالاهای بادوام را محدود کند. موضوعی که علاوه بر بازار مصرف بر روند تولید و فروش این صنعت نیز اثر گذار خواهد بود.